

*Добжанська-Найт Н. І.,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри прикладної лінгвістики
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*

МОРФОЛОГІЧНА ІНТЕРФЕРЕНЦІЯ В АНГЛОМОВНИХ ПЕРЕКЛАДАХ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНИХ ТУРИСТИЧНИХ ПУТІВНИКІВ УКРАЇНСЬКИХ ВИДАВНИЦТВ)

Анотація. Стаття присвячена аналізу випадків морфологічної інтерференції в англomовних туристичних публікаціях, здійснених україномовними перекладачами. Дослідження виявило, що найпоширенішими виявами мовної інтерференції є відхилення від мовної норми в системі дієслова й артикля. Також зустрічається інтерференція в системі займенника та в плані вираження категорії однини і множини.

Ключові слова: інтерференція, переклад, порушення граматичної норми, туристичний путівник.

Постановка проблеми. В умовах зростання інтересу міжнародної спільноти до нашої країни останніми роками виявляється нагальною потреба суспільства в якісних англomовних перекладацьких публікаціях, які б позитивно репрезентували Україну на міжнародному рівні. Разом із тим постає необхідність звернути увагу на явище міжмовної інтерференції, яке виявляється в роботах україномовних перекладачів під час перекладу англійською мовою, щоб покращити якість таких перекладів шляхом запобігання негативним аспектам мовної інтерференції.

Явище міжмовної інтерференції привертало й привертає увагу низки вчених у лінгвістичному та перекладацькому світі, таких як У. Вайнрайх, Ю. Жлуктенко, В. Карабан, В. Комісаров та ін. Не зменшується інтерес до цього явища серед сучасних українських мовознавців. Зокрема, серед наукових розвідок останніх років варто згадати дослідження інтерференції як функціонального явища в перекладі загалом [7] і як негативно-го явища в усному перекладі [6], під час перекладу німецькою мовою [11], у процесі вивчення іноземних мов у навчальних закладах [10]. Т. Мішеніна зосереджує увагу на інтерферах у сучасній українській мові як виявах семантичної інтерференції російської [4]. Н. Смоляр розглядає різні підходи до тлумачення терміна «міжмовна інтерференція» [8]. Ж. Тимошенко під час дослідження явища інтерференції (теоретичний аспект) зосереджує увагу на різних типах перекладацьких трансформацій і прийомів перекладу [9]. В. Миськів досліджує граматичну інтерференцію в ході вивчення англійської мови як другої іноземної (після німецької), акцентуючи на теоретичних аспектах явища, зокрема причинах інтерференції та навчально-методичних процесах [3].

Однак проблема граматичної інтерференції як порушення мовної норми в англomовних перекладах ще потребує уваги дослідників.

Метою статті є виявити і проаналізувати випадки граматичної (морфологічної) мовної інтерференції в перекладачів – носіїв української мови – в англomовних перекладах, а саме туристичних путівниках, виданих українськими видавництвами останніми десятиліттями.

Завдання дослідження: 1) проаналізувати низку англomовних туристичних путівників українських видавництв на наявність морфологічної інтерференції; 2) здійснити класифікацію найбільш типових випадків морфологічної інтерференції; 3) запропонувати варіанти альтернативного перекладу без виявів мовної інтерференції на морфологічному рівні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Матеріалом дослідження слугували одинадцять англomовних путівників для туристів, видані різними українськими видавництвами останніми десятиліттями, загальним обсягом близько 2 500 сторінок. Ми підібрали і проаналізували типові приклади перекладацьких огріхів, які можна пояснити виявами української мовної інтерференції на граматичному (морфологічному) рівні. Услід за У. Вайнрайхом ми розглядаємо морфологічну інтерференцію як випадки відхилення від мовної норми, спричинені впливом мови перекладача [1, с. 20–83].

Варто відмітити неоднорідний якісний рівень перекладів. Певні видавці не зазначають імені перекладача [12; 16], окремі видання навіть виявляють ознаки машинного перекладу [16]. З іншого боку, варто відмітити високу якість певних перекладів [14; 19], які [19] можуть слугувати зразком під час навчання майбутніх фахівців.

Загальновідомо, що для носіїв кожної мови характерним є певний тип відхилень від мовної норми іноземної мови, який указує на інтерференцію рідної мови під час користування англійською. Тому, на нашу думку, випадки мовної інтерференції здатні впливати на не-носія англійської мови не менше, ніж на носія: якщо носій англійської мови, помітивши відхилення від норм англійської лексики чи граматики в англomовному перекладі українською, все ж переважним чином здатен зрозуміти зміст тексту, не-носії англійської мови й водночас не українець може мати значні труднощі розуміння такого англomовного тексту з наявними хибами.

Під час дослідження випадків морфологічної інтерференції в англomовних текстах українських видавництв ми помітили такі основні типи відхилень від мовної норми:

1. Інтерференція, пов'язана з неправильним уживанням дієслова або неузгодженням із ним інших слів у контексті (крім категорії числа). До цього типу зараховуємо такі підтипи: А) некоректне вживання часової форми дієслова; Б) вживання активного часу замість пасивного; В) вживання пасивного стану замість активного; Г) неузгодженість обставини часу з формою дієслова.

2. Інтерференція, пов'язана із займенником: А) відсутність присвійного займенника; Б) вживання відносного займенника *which* замість *who* – щодо особи.

3. Інтерференція, пов'язана з категорією числа (некоректне вживання однини та множини): А) однина іменника замість множини; Б) множина іменника замість однини; В) множина

дієслова замість однини; Г) множина числівника; Г) однина дієслова після перелічування; Д) множина дієслова до перелічування (коли перший перелічуваний об'єкт в однині).

4. Інтерференція, пов'язана з уживанням артикля: А) відсутність артикля, замість уживання означеного артикля; Б) відсутність артикля, замість уживання неозначеного артикля; В) вживання означеного артикля перед множиною, замість його відсутності; Г) вживання означеного артикля замість неозначеного; Г) вживання неозначеного артикля замість означеного.

Розглянемо детальніше приклади кожної з перелічених груп і підгруп.

1. **Інтерференція, пов'язана з неправильним уживанням дієслова або неузгодженням із ним інших слів у контексті (крім категорії числа).**

А. **Некоректне вживання часової форми дієслова.** Як відомо, українське дієслово має лише три часові форми, що здатне спричинити неузгодженість у перекладі. Розглянемо приклади:

1. *And unique wild vine bushes have been growing on the Chorna Gora up to now* [20, с. 116]. У читача складається враження, що на цей момент дикий виноград уже не росте на Чорній горі, що, очевидно, заперечує інтенцію автора тексту, який, як можна здогадатися, мав на увазі *й до сьогодні (домепер)*. На нашу думку, не варто постійно дотримуватися дослівного перекладу, краще передати ідею більш природним способом для англійської мови, напр.: *And these unique wild vines still grow on Mount Chorna*, або використати більш інтимізований підхід, напр.: *Nowadays/Today, you can still see these unique wild vines growing on the slopes of Mount Chorna*.

2. *Since 1979 the castle is serving for museum exposition of Lviv Art Gallery* [12, с. 30]. Контекст потребує часової форми Present Perfect, яка в українській мові відсутня: *Since 1979 the castle has served as a museum exposition of the Lviv Art Gallery*.

3. *A number of rooms in the house are restored in such a way that they look as the composer saw them. The museum was founded here* [2, с. 13]. Приклад, подібний до попереднього, спостерігаємо результат минулої дії: *A number of rooms in the house have been restored in such a way that they look as the composer saw them. The house is now a museum*.

4. *Nature created unique conditions not only for recreation, but also for invigoration* [2, с. 19]. Ідеться про сучасний курорт, тому ми пропонуємо: *Nature has created the unique environment not only for recreation, but also for convalescence*.

5. *The Town Armoury was built in 1576 by the architect J. Lis on the site of an old armoury which stood near the town's defensive wall since 1430* [5, с. 23]. Ми пропонуємо: *The Town Armoury was built in 1576 by the architect J. Lis on the site of an old armoury which had stood near the town's defensive wall since 1430*.

6. *A figure of Chronos, symbol of transitory time, is decorating the façade of one of the Lviv's most distinguished structures – the 'Seasons of the Year' Empire style building* [5, с. 25]. Ідеться про постійну дію: *decorates the façade*.

7. *In 1939, Kirove became the oblast center with the new name of Kirovohrad as there already had been the Kirov oblast in Russian Federation* [13, с. 420]. Ми пропонуємо: *In 1939, Kirove became the center of an oblast and was given the new name of Kirovohrad, as there already was a Kirov oblast in the USSR – in the Russian Federation*.

8. *For 150 years and more they do not plow-up lands here, although they do mow grass every third year* [13, с. 111]. Спосте-

рігаємо вплив теперішнього часу дієслова в українській мові (через відсутність перфекту): *For 150 years or more they have not plowed the lands here, although they do mow the grass...*

Б. **Уживання активного часу замість пасивного.** Така інтерференція, на нашу думку, спричинена розбіжностями в англійській та українській мовах у плані зворотності. Як відомо, в українській мові, на відміну від англійської, є зворотні дієслова. Під час перекладу англійською мовою деякі з них перекладаються активним станом (напр., *dimi graються – children play/are playing*), а інші – пасивним, як у прикладах:

9. *Lubartas' castle considers as the most attractive place in Lutsk* [12, с. 3]. Зрозуміло, що використано кальку з українського слова *вважається*. Як нам видається, доцільно принагідно наголосити на необхідності означеного артикля перед назвою замку, а також запропонувати замінити вираз *attractive place* на дотичний до контексту *popular tourist attraction*: *The Lubart castle is considered to be the most popular tourist attraction in Lutsk*.

10. *Museum of Volyn Icon was open in Lutsk in August of 1993* [2, с. 8]. Українське музей відкрився: *The Museum of Volyn Icon was opened...*

11. *Its remains were removed, and The People's House together with the Transfiguration Church constructed on the cleared area* [5, с. 13]. Запропонований нами варіант: *Its remains were removed, and The People's House, together with the Transfiguration Church, were constructed on the cleared area*.

В. **Уживання пасивного стану замість активного.** У цьому випадку спостерігаємо вплив зворотних дієслів, як у прикладах вище:

12. *The first records about Volia-Vysotska are dated by 1530* [13, с. 199]. Калька з української: *даються*. Ми пропонуємо: *The first written records about Volia-Vysotska date back to 1530*.

Г. **Неузгодженість обставини часу з формою дієслова.** Як відомо, сполучники в англійській мові часто обмежені поєднанням лише з певними формами дієслова, на відміну від української, де вибір значно більший, через меншу кількість часових форм дієслова. Розглянемо приклади:

13. *During the Second World the plant was partly destroyed, but the main block and departments are functioning till now* [15, с. 85]. Створюється враження, що використано кальку з українського «дотепер», хоча в англійській мові *till now* містить указівку на те, що дія відбувалася *донедавна*, а тепер припинилася. Тому ми пропонуємо такий варіант: *During the Second World War the plant was partly destroyed, but the main block and departments are still functioning today*.

14. *The hotels, the guests' yards, were known in Lutsk since the second part of XIV century* [15, с. 96]. Уживання сполучника *since* передбачає використання доконаного часу, що давало б указівку на тривалість дії до сьогодні. З огляду на контекст, де йдеться про історію міста, а не його сьогодення, ми пропонуємо зберегти використання часу Past Simple, натомість змінивши обставину: *The hotels and inns/guest houses, were known in Lutsk as far back as the second part of XIV century*.

2. **Інтерференція, пов'язана із займенником.**

А. **Відсутність присвійного займенника.** На відміну від української мови, де займенник *свій* часто є надмірним у контексті, в англійській мові він виявляється необхідним:

15. *Every theatre had own vision of the Christmas act* [15, с. 92]. Для англійської мови нормативним є: *... had its own vision of the Christmas story*.

Б. Уживання відносного займенника *which* замість *who* – щодо особи. Інтерференція пов'язана з уживанням українського слова *котрий*, яке є універсальним, тобто зустрічається в контекстах як із особою, так і з не особою. В англійській мові універсальним є лише займенник *that*, однак формальні контексти (зокрема публікації досліджуваного типу) потребують займенника *who* (*which* допускається лише в контекстах з не особою), як у прикладах:

16. *The construction activity covered hotels, administrative buildings and mansions, including the house of mayor S. Duvan which sponsored the A. Pushkin City Theater* [13, с. 635]. Логічно випливає, що спонсорував театр О. Пушкіна саме майор Дуван, а не його будинок. Слово *which*, яке є часто «фальшивим другом перекладача» під час перекладу українського слова *котрий*, у цьому контексті необхідно замінити на нормативне *who*, оскільки йдеться про людину.

17. *The second monument was set on the grave of lieutenant V. Kamyshev which in 1943 corrected the fire of soviet artillery from the crown of an old oak...* [13, с. 516]. Зрозуміло, що йдеться про людину – лейтенанта Камишева, який коригував вогонь. Тому ми пропонуємо: *The second monument was set on the grave of Lieutenant V. Kamyshev who in 1943 redirected the fire of the...*

18. *The legend maintains that a group of girls, which did not want to go to Tatar captivity, tied their plaits together and plunged...* [13, с. 269]. Аналогічно до попереднього: *a group of young women who did not want...*

3. Некоректне вживання однини та множини.

А. Однина іменника замість множини.

19. *Both wild beast of the mountains and “unmasked” guests, made the Hutsuls build almost fortresses called “hrazhdas”* [18, с. 9]. Спостерігаємо інтерференцію українського виразу *дикий звір*. Пропонуємо: *Both wild beasts of the mountains and uninvited guests, made the Hutsuls build fortress-like structures called...*

20. *In soviet time not far from the Catholic church with a ten-year interval they erected provincial monuments to B. Khmelnytsky (1954) and T. Shevchenko (1964)* [13, с. 129]. Виявляємо інтерференцію українського виразу *в радянський час*. Ми пропонуємо: *In Soviet times...*

Б. Множина іменника замість однини.

21. *After a fire in 1408 it was rebuilt in stone and bricks in the neo-Gothic style* [5, 1с. 6]. Цегла є будівельним матеріалом, отже, правильно: *stone and brick*.

22. *...for some times the castle remained abandoned* [12, с. 63]. Ми пропонуємо: *for some time the castle remained abandoned*.

В. Множина дієслова замість однини.

23. *Or, if politics are not your thing, delve into the cozy atmosphere of old and at the same time always young Lviv* [17, с. 29]. Англійське слово *politics* може вживатися в множині лише зі значенням “political beliefs”. У зазначеному ж прикладі це слово означає політику як тему для розмови, що виключає використання присудка у формі множини. Тому правильним було б: *Or, if politics is not your thing...*

Г. Множина числівника.

24. *Today, Lviv covers more than 155 square kilometers. Its population consists of about 820 thousand people, with yet another several thousands commuting to Lviv from the neighboring towns and villages* [17, с. 28]. Загальновідомо, що множина числівника *thousand* у поєднанні з іншим показником кількості (у цьому разі *several*) є ненормативною для англійської мови. Отже, коректна версія мала б бути в однині: *... with yet another several*

thousand commuting to Lviv from the neighboring towns and villages.

І. Однина дієслова після перелічування.

25. *The Renaissance Royal castle and the so-called China palace is all that has remained from the old days* [17, с. 138]. Перелічуваними є два об'єкти, тому присудок має бути в множині: *The Renaissance Royal castle and the so-called China palace are all that has remained from the old days*.

Д. Множина дієслова до перелічування (коли перший перелічуваний об'єкт в однині).

26. *There are advantageous rate of exchange and large selection of goods in Lutsk* [15, с. 98]. У цьому прикладі, на нашу думку, варто розділити перелічувані об'єкти, оскільки вони належать до різних смислових категорій. Тому ми пропонуємо взагалі усунути перелічення, натомість подати інформацію у двох різних реченнях, а також уточнити її зміст: *There is an advantageous currency exchange rate in the city. Lutsk also offers a large selection of goods*.

4. Інтерференція, пов'язана з уживанням артикля. Цей тип інтерференції, що об'єднує всі види пов'язаних із ним відхилень від норми, спричинений передусім відсутністю артикля в українській мові, що зумовлює труднощі під час розуміння його вживання, або просто, як ми припускаємо, «забуванням» артикля чи особливостей його вибору під час перекладу. Розглянемо приклади.

А. Відсутність артикля, замість уживання означеного артикля.

27. *National orchestra of hutsul instruments, vocally-instrumental band “Kray,” national amateur song and dance ensemble “Lisorub”...* [20, с. 151]. Перед пояснювальним словом перед власною назвою необхідним є означений артикль. Окрім того, за словом *orchestra* слідує пояснення з прийменником *of*: *of hutsul instruments*. Ми також уважаємо, що певні з назв потребують капіталізації (через те що є невід'ємною частиною власної назви). Отже, ми пропонуємо такі зміни: *The National Orchestra of Hutsul Instruments, the band “Kray,” the National Amateur Song and Dance Ensemble “Lisorub”...*

28. *The international festival “Polissya Summer with Folklore”* [15, с. 90]. Приклад, аналогічний до попереднього: *The international festival “The Polissya Summer with Folklore”*.

30. *Actually, name “Kankiv” originates from the word “canco”* [12, с. 10] – *Actually, the name “Kankiv”...* – ім'я конкретизоване, що передбачає використання означеного артикля.

31. *Both parts of the castle consisted of two floors, but clock-tower...* [12, с. 13]. Йдеться про годинникову вежу (єдину) цього самого замку, тому ми вважаємо за необхідне вживання означеного артикля: *the clock-tower*.

32. *... exceptionally on territory of Republic of Poland* [12, с. 37] – *... on the territory of the Republic...*

33. *In 1471 Kyiv principality was liquidated* [13, с. 34] – *the Kyiv principality*.

34. *Museum of Art* [2, с. 9] – *The Museum of Art*.

35. *Geographical location of the City of Lutsk on the crossroads of trade routes* [2, с. 5] – *The geographical location of the City of Lutsk*.

36. *However king's order was not followed* [12, с. 63]. У попередньому контексті вже йдеться про цього самого короля та його наказ. Тому ми пропонуємо: *However, the king's order was not followed*.

37. *Only one of powerful towers of the castle has been preserved to our days* [12, с. 92]. Іменник *towers* обмежено конкретизацією

of the castle, що дає нам право стверджувати необхідність означеного артикля: *one of the powerful towers...*

38. *The Town of Shatsk is the administrative center of National Park* [2, с. 18] – *The town of Shatsk is the administrative center of the National Park.*

39. *The type of estates is characteristic of Hutsuls* [18, с. 9] – *The kind of the estate is characteristic of the Hutsuls.*

40. ... *unpopulated watersheds of Striy and its tributaries* [13, с. 192]. Назви річок в англійській мові вживаються з означеним артиклем: ... *of the Striy...*

Аналогічний приклад:

41. *The territory of reserve occupies the north of the Danube delta and runs along the Ukrainian part of Kiliya mouth.* [13, с. 548] – *The territory of the reserve occupies the north of the Danube delta and runs along the Ukrainian part of the Kiliya river's mouth.*

42. *The mountain-forest preserve founded in 1973 is situated on the south slopes of Holovna ridge of Crimean mountains on the territory of Yalta city council* [13, с. 634] – *The mountain-forest preserve, founded in 1973, is situated on the south slopes of the Holovna ridge of the Crimean mountains on the territory of Yalta City Council.* Подібно до попереднього прикладу, назви гірських хребтів і систем потребують означеного артикля.

43. *Mykolayiv is the biggest oblast city, center of oblast and two regions on the shores Bug estuary at the inflow of Inhul River* [13, с. 560]. Речення потребує чотири артикли: *Mykolayiv is the largest oblast city, the center of the oblast and two regions on the shores of the Bug estuary at the inflow of the Inhul River.*

44. *In the 1890s architect V. Niemkin built the St. Nicholas Church* [13, с. 110] – *In the 1890s the architect V. Niemkin built the St. Nicholas Church.*

Аналогічний приклад:

45. ... *only the stony cathedral of Transfiguration built by architects I. Baptyst and M. Tomashevski in 1684–1692 survived* [13, с. 407] – ... *only the stone cathedral of Transfiguration built by the architects I. Baptyst and M. Tomashevski in 1684–1692, survived.*

Б. Відсутність артикля, замість уживання неозначеного артикля.

46. *Three years later the castle passed to Ian III Sobieski's hands, who gave order to renew it* [12, с. 63]. Коректна версія: *Three years later the castle passed into the hands of Ian III Sobieski who gave an order to restore it.*

47. *However, academician B. Rybakov reconstructed the old Liubech castle on the basis of archeological dig of the fortress* [13, с. 87]. Ми пропонуємо: *However, the academician B. Rybakov reconstructed the old Liubech castle on the basis of an archeological dig of the fortress.* Вираз *an archeological dig* у контексті згадано вперше.

В. Уживання означеного артикля перед множиною, замість його відсутності.

48. *Actors from the different traveling Ukrainian theatres created in the first troupe* [15, с. 57]. Іменик *theatres* не є визначеним чи конкретизованим у контексті, тому артикль не вживається. Ми пропонуємо: *Actors from different traveling Ukrainian theatres...*

49. *Nearby the souvenirs are sold* [13, с. 30]. Слово *souvenirs* у контексті згадується вперше, конкретизація відсутня. Тому ми не погоджуємося з уживанням артикля в цьому випадку: *Nearby souvenirs are sold.*

50. *The Cathedral was constructed in 1356/63 to the design of the architect Doring with funds donated by the Armenian merchants*

[5, с. 15]. Як і в попередньому прикладі, попередня контекстуальна згадка відсутня, тому ми вважаємо вживання артикля недоречним: ... *funds donated by Armenian merchants.*

Г. Уживання означеного артикля замість неозначеного.

51. *St. Trinity Cathedral is the spiritual monument to Cossacks who died in the battle of Berestechko* [2, с. 21]. Ми не погоджуємося з використанням означеного артикля в зазначеному контексті: вираз згадується вперше, твердження, що собор є єдиною духовною пам'яткою козакам, було б, на нашу думку, надмір категоричним. У реченні спостерігаємо також відсутність означеного артикля перед словом *Cossacks*, який, на нашу думку, є необхідним через обмеження *who died in the battle of Berestechko*. Тому речення мало б виглядати так: *St. Trinity Cathedral is a spiritual monument to the Cossacks who died in the battle of Berestechko.*

52. *The dwelling has three cameras with the pantry and sheep-fold* [18, с. 9] – ... *a pantry and a sheep-fold.*

53. *The first stage (soviet post-war period) boasted the monument to legendary pilot...* [13, с. 525]. Це перша згадка про пам'ятник у контексті. *The first stage (soviet post-war period) boasted a monument to the legendary pilot...*

54. *In 1736 the fire destroyed wooden buildings, only the stony cathedral of Transfiguration... survived* [13, с. 407] – *In 1736, a fire destroyed all wooden buildings in the area, only the stone cathedral of Transfiguration... survived.*

Г. Уживання неозначеного артикля замість означеного.

55. *Musical Project "Zolote Pidpillya" was first broadcasted by a radio station "Lutsk" on October 6, 1995* [2, с. 25] – *broadcast by the radio station "Lutsk".*

56. *At the end of a 19th c.* [13, с. 626] – *At the end of the 19th c.*

57. *In 1816 Kostyantyn Chartoryskiy handed over a quite declined as for that time castle for some educational usage* [12, с. 45] – *In 1816 Kostyantyn Chartoryskiy handed over the castle, which was in decline at the time, to be used as a school building.*

Як видно з проаналізованих прикладів, мовна інтерференція нерідко виявляється одночасно на багатьох рівнях. На нашу думку, цьому значною мірою сприяє бажання здійснити дослівний переклад, без удавання до роз'яснень і подробиць, без урахування факту, що читач (а саме турист) може мати невисокий рівень володіння базовою країнознавчою інформацією. Невраховання цього факту робить сприйняття тексту іноземцем проблематичним або й неможливим. Саме тому ми вважаємо, що коротке пояснення в межах тексту, а також розбиття довгих речень українського оригіналу на кілька коротших здатні значно полегшити сприйняття інформації.

Висновки. Дослідження виявило порівняно високий рівень морфологічної інтерференції більшості проаналізованих перекладацьких публікацій для туристів. Серед найпоширеніших випадків морфологічної інтерференції нами виявлено такі, що пов'язані з уживанням артикля, однини та множини, а також форм дієслова. Важливо, на нашу думку, дослідити наявність чи відсутність, а також випадки мовної інтерференції на всіх мовних рівнях задля подальшого її уникнення. Уникання випадків мовної інтерференції під час перекладу зумовить покращення якості англомовних публікацій, які репрезентують нашу країну на міжнародному рівні. Переклад іноземною мовою, безперечно, вимагає високого рівня підготовки й фахової майстерності, з розумінням особливостей уживання та поєднання слів і їх форм. Залучення висококваліфікованих фахівців до пе-

рекладу, а також носіїв мови для редагування таких перекладів, безумовно, є серед найважливіших чинників покращення якості англомовних публікацій.

Автор висловлює вдячність редакторам американського інтернет-видавництва *Sky Publishers* за консультативну допомогу під час підготовки статті.

Література:

1. Вайнрайх У. Языковые контакты. Состояние и проблемы исследования / У. Вайнрайх ; пер. с англ. – К. : Вища школа, 1979. – 236 с.
2. Луцьк. Інформаційно-туристичний довідник. – Луцьк : ТЗОВ «Крайни-Волинь», 2003. – 50 с.
3. Миськів В.А. Методика попередження і подолання граматичної інтерференції у процесі навчання англійської мови після німецької майбутніх філологів : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.02 / В.А. Миськів ; Терноп. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2015. – 19 с.
4. Мішеніна Т. Інтерфеми в сучасній українській мові / Т. Мішеніна // Проблеми гуманітарних наук. – Випуск 34 : Філологія. – Дрогобич : Видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2014. – С. 109–120.
5. Ніколишин Ю. Незабутній Львів. Lviv a City of Unforgettable Memories. Незабываемый Львов / Ю. Ніколишин. – Львів : Априорі, 2012. – 81 с.
6. Скрильник С.В. Запобігання інтерференції у професійно-орієнтованому усному перекладі / С.В. Скрильник // Одеський лінгвістичний вісник. – 2015. – № 5. – Том 1. – С. 151–154.
7. Скрильник С. Міжмовна інтерференція як функціональне явище у процесі перекладу / С. Скрильник // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика». – Випуск 10. – Херсон, 2009. – С. 387–391.
8. Смоляр Н.П. До питання міжмовної інтерференції / Н.П. Смоляр, А.А. Майстер // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. РОЗДІЛ III. Освіта, наука й культура в контексті інтеграції України в європейські структури. – 2009. – № 4. – С. 353–357.
9. Тимошенко Ж.І. До питання про міжмовні інтерференції в процесі перекладу «Актуальні проблеми преподавания иностранных языков для профессионального общения» / Ж.І. Тимошенко // WEB-ресурс научно-практичних конференцій 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://confcontact.com/2014_04_25edu/58_Timoshenko.htm.
10. Тусик Н. Особливості прояву явища міжмовної інтерференції у процесі вивчення іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах / Н. Тусик // Нова педагогічна думка. – 2014. – № 3. – С. 86–88. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2014_3_24.
11. Шаблій О.А. Терміноелементи-латинізми «офіційний», «публічний» та «цивільний» як «псевдодрузі перекладача» (у перекладі з української на німецьку мову) / О.А. Шаблій // *Studia Linguistica : збірник наукових праць*. – Випуск 2. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2009. – С. 370–377.
12. *Castles of Western Ukraine. Tourist Guide. Ukraine*, Kremenets. Tomchuk Publishers, 2008. – 96 p.
13. Ivchenko, Andriy. *All About Ukraine*. – К. : Kartographia, 2007. – 640 p.
14. *Kyiv Oblast for Tourists. Guidebook*. – К. : Світ успіху, 2009. – 478 p.
15. *Lutsk. Walking around the City*. – Lustk : Волинська книга, 2007. – 100 p.
16. *Magic Ukraine*. – Kharkiv : Argument Print, 2013. – 128 p.
17. *Touring Lviv. A Guidebook*. – К. : Baltija Druk, 2005. – 224 p.
18. *Transcarpathian Museum of Folk Architecture, Art, and Life*. – Uzhgorod : Наш рідний край, 2006. – 16 p.
19. *Ukraine*. – Kharkiv : Клуб сімейного дозвілля, 2014. – 223 p.
20. *Zakarpattia. Transcarpathian Region. Tourist Guide-Book*. – К. : Svit Uspihu, 2007. – 317 p.

Добжанская-Найт Н. И. Морфологическая интерференция в англоязычных переводах (на материале англоязычных туристических путеводителей украинских издательств)

Аннотация. Статья посвящена анализу случаев морфологической интерференции в англоязычных туристических публикациях, осуществленных украиноязычными переводчиками. Исследование показало, что самыми распространенными проявлениями языковой интерференции является отклонение от языковой нормы в системе глагола и артикля. Также встречается интерференция в системе местоимения и в плане выражения категории единственного и множественного числа.

Ключевые слова: интерференция, перевод, нарушение грамматической нормы, туристический путеводитель.

Dobzhanska-Knight N. Morphological Interference in English Translations (Based on Ukrainian Guidebooks in the English Language Published by Ukrainian Publishing Houses)

Summary. The article analyzes the cases of morphological language interference in tourist guidebooks in the English language done by translators who are native speakers of Ukrainian. The study shows that the most common cases of native language interference are deviations from the language norm in the verb system and the use of articles. Language interference also occurs in the system of pronoun usage, as well as in the ways of expressing the category of number (singular and plural).

Key words: interference, translation, violation of grammar rules, tourist guidebook.